

El ne-a dat profeți

LECTȚIA A
TREIA

OAMENII LEGĂMÂNTULUI

THIRD MILLENNIUM

MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

© 2012 by Third Millennium Ministries

Toate drepturile rezervate. Fără permisiunea scrisă a editurii Third Millennium Ministries, Inc., P.O. Box 300769, Fern Park, Florida 32730-0769, nicio porțiune din această publicație nu poate fi reprodusă în scopuri comerciale, în nicio formă și prin niciun mijloc, cu excepția unor citate scurte în vederea recenziei, comentariului sau studiului.

Dacă nu există alte precizări, toate citatele biblice sunt din Sfânta Scriptură – Biblia versiunea Dumitru Cornilescu revizuită. Copyrightul Bibliei Cornilescu © 1924 aparține British and Foreign Bible Society (Societatea Biblică pentru Răspândirea Bibliei în Anglia și Străinătate). Copyrightul © 2010 ediției revizuite în limba română aparține Societății Biblice Interconfesionale din România, cu aprobarea British and Foreign Bible Society.

DESPRE THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Înființată în 1997, Third Millennium Ministries este o organizație creștină nonprofit care furnizează **educație biblică gratuită în întreaga lume**. Ca răspuns la nevoia tot mai mare de formare biblică judicioasă a liderilor creștini de pe mapamond, noi creăm o programă de seminar multimedia ușor de folosit, finanțată prin donații, în cinci limbi de mare circulație (engleză, spaniolă, rusă, chineză mandarină și arabă) și o distribuim gratuit celor care au cea mai mare nevoie de ea, mai cu seamă liderilor creștini care nu au acces la educația tradițională sau nu și-o pot permite. Toate lecțiile sunt scrise, concepute și produse intern și sunt similare ca stil și calitate celor de pe History Channel[®]. Această metodă originală și eficientă pentru formarea liderilor creștini s-a dovedit foarte eficace în întreaga lume. Am câștigat Premiul Telly pentru o producție video remarcabilă în domeniul educației și utilizării animației, iar programa noastră este folosită în prezent în peste 150 de țări. Materialele Third Millennium apar sub formă de DVD-uri, materiale tipărite, *streaming* pe internet, transmisie televizată prin satelit și emisiuni de radio și televiziune.

Pentru informații suplimentare despre lucrarea noastră de slujire și pentru a afla cum vă puteți implica, vă rugăm să vizitați <http://thirdmill.org>.

Cuprins

I. INTRODUCERE	1
II. Omenirea în legământ.....	1
A. Preocupări esențiale	1
1. Adam	2
2. Noe	3
B. Dependența profeților	3
1. Păcatele națiunilor	4
2. Răscumpărarea națiunilor	4
III. Israelul în legământ.....	5
A. Avraam	5
1. Preocupări esențiale	6
2. Dependența profeților	6
B. Moise	6
1. Preocupări esențiale	7
2. Dependența profeților	7
C. David	7
1. Preocupări esențiale	7
2. Dependența profeților	8
IV. Noul Legământ	8
V. Mântuirea în legământ.....	9
A. Din afara legământului	9
B. Legământul vizibil	10
C. Comunitatea invizibilă	12
VI. Concluzie	14

El ne-a dat profeți

Lecția a treia

Oamenii legământului

INTRODUCERE

Sigur ați auzit vechea glumă despre pastorul care a spus: „Slujba asta ar fi grozavă dacă n-ai avea de-a face cu oamenii”. În multe domenii ale vieții este la fel. Viața ar fi minunată dacă nu am avea de-a face cu oameni. Adevărul este că nu putem scăpa de ei. Viața implică prezența altora în jurul nostru, iar profeții vechi-testamentari nu fac excepție. Trebuiau să lucreze cu oamenii.

Din acest motiv, am intitulat această lecție „Oamenii legământului.” Vom examina trei concepte: primul, omenirea și legământul - cum au privit profeții vechi-testamentari relația de legământ dintre Dumnezeu și umanitate?; al doilea, Israel și legământul - ce rol deosebit a ocupat poporul lui Israel prin relația de legământ?; în final, mântuirea și comunitatea de legământ. Să vedem mai întâi cum au înțeles profeții vechi-testamentari legământul dintre omenire și Dumnezeu.

OMENIREA ÎN LEGĂMÂNT

Un lucru putem afirma cu siguranță despre oameni, și anume că sunt diferiți. Provenim din culturi diferite și avem personalități diferite. Totuși, știm că sunt anumite lucruri pe care le avem în comun. Ni se face foame. Avem nevoie de prieteni. Toți plătim taxe. Ei bine, și profeții erau conștienți de aceste variabile. Au înțeles că anumite națiuni ale pământului erau tratate diferențiat de Domnul pentru că Dumnezeu l-a ales pe Israel pentru a fi poporul Său. În același timp însă, profeții știau că Dumnezeu a încheiat un legământ cu toate națiunile pământului.

În această parte a lecției vom examina legămintele universale și felul în care profeții au reprezentat aceste legăminte națiunilor pământului. Deși multe grupări creștine abordează legămintele diferit, multe din ramurile consacrate ale creștinismului au identificat cinci legăminte majore în Vechiul Testament. Aceste evenimente au modelat istoria Bibliei în mod semnificativ. De cinci ori Dumnezeu a instituit legăminte cu poporul Său prin căpeteniile reprezentative ale acestuia. Acești reprezentanți au fost Adam, Noe, Avraam, Moise și David.

PREOCUPĂRI ESENȚIALE

Primele două legăminte din Vechiul Testament, acelea cu Adam și cu Noe, se deosebesc de celelalte prin faptul că sunt legăminte universale. Aceste legăminte au fost instituite de Dumnezeu cu întreaga omenire. Nu sunt adresate unui anumit popor ci întregii omeniri. Au statornicit rânduieli permanente între Dumnezeu și orice om care va

trăi vreodată. Aceste legăminte universale au oferit profeților Vechiului Testament direcții teologice importante în calitatea lor de emisari ai legămintelor lui Dumnezeu. În explorarea acestor legăminte universale, vom analiza două aspecte: mai întâi, „Care erau preocupările esențiale ale acestor legăminte universale?” și apoi „Ce dependență exista între slujirea profeților și aceste legăminte?”. Să privim mai întâi la preocupările esențiale ale legămintelor cu Adam și Noe.

Adam

Primul legământ din Biblie este cel instituit de Dumnezeu cu Adam. Tradițional, legământul este cunoscut sub numele de „legământul faptelor”. În zilele noastre, unii teologi sunt de părere că acesta nu ar trebui să fie numit legământ. De fapt, termenul „legământ” nu este folosit în capitolele 1 la 3 din Geneza. Tot astfel, legământul cu Adam a implicat mult mai multe aspecte decât cel al faptelor. Probabil ar fi mai bine să-l numim un „acord” încheiat de Dumnezeu cu Adam. Dar în zilele lui Adam, Dumnezeu a rânduit anumiți stâlpi de temelie care rămân în vigoare pe toată perioada istoriei biblice.

Cel puțin trei stâlpi au fost rânduiți în vremea lui Adam și dăinuiesc în toată istoria biblică. Acești stâlpi sunt responsabilitatea omenirii, stricăciunea omenirii și răscumpărarea omenirii. Mai întâi, în vremea lui Adam, Dumnezeu a rânduit responsabilitatea omenirii. Dumnezeu a creat omul pentru a fi chipul Său în această lume, iar primul lucru spus despre om în Geneza 1:26, a fost:

Să facem om după chipul Nostru ... el să stăpânească (Geneza 1:26)

Toți oamenii sunt creați după chipul lui Dumnezeu și prin urmare au responsabilitatea de a-I reprezenta domnia în această lume. Oamenii trebuie să trăiască vieți care să-l cinstească pe Dumnezeu în orice colț al lumii. Analog celorlalte pasaje din Scriptură, profeții au înțeles că orice om din orice națiune a primit această responsabilitate sacră în zilele lui Adam.

În plus, acordul cu Adam stabilește faptul că toate ființele umane au fost afectate de stricăciune. Întreaga istorie biblică ilustrează clar că evenimentele din Geneza 3 nu au afectat doar viața lui Adam și a Evei. Potrivit învățaturii din Romani capitolul 5, datorită păcatului lui Adam, întreaga rasă umană este păcătoasă și sub judecata lui Dumnezeu. Profeților nu le-a fost greu să înțeleagă că toate națiunile lumii s-au îndepărtat de Creatorul lor și că au abandonat responsabilitățile generate de faptul că erau chipul Său.

În plus, acordul cu Adam a stabilit nădejdea mântuirii omenirii. În Geneza 3:15, Dumnezeu blesteamă șarpele șiret care i-a ispitit pe Adam și Eva. Aici, El promite că într-o zi sămânța Evei va zdrobi capul șarpelui. Profeții vechi-testamentari au înțeles că în cele din urmă biruința asupra răului și a morții va afecta toate popoarele pământului. Acești stâlpi de temelie - responsabilitatea stricăciunea și răscumpărarea omenirii - au stat la baza oricărei interacțiuni dintre divinitate și omenire de-a lungul istoriei. Rămân în vigoare pentru toată omenirea.

Noe

Să analizăm acum preocupările esențiale ale celui de-al doilea legământ universal - Dumnezeu cu Noe. Pe scurt, Dumnezeu consolidează structurile acordului cu Adam, dar adaugă aspectul stabilității universului fizic. După potop, Dumnezeu așează curcubeul în nori ca semn că nu va mai pedepsi oamenii îndată ce păcătuiesc. În schimb, promite o nouă orânduială, potrivit căreia va fi răbdător cu păcatele noastre. În Geneza 8:22, Dumnezeu declară că:

„Cât va fi pământul, nu va înceta semănatul și seceratul, frigul și căldura, vara și iarna, ziua și noaptea!” (Geneza 8:22)

De ce promite Dumnezeu stabilitatea naturii? Care este preocuparea Lui centrală? Avem cel puțin două motive principale pentru stabilitatea universului dată în zilele lui Noe. În primul rând, Dumnezeu își dovedește răbdarea față de rasa umană. Acest scop reiese clar din Geneza 8:21:

Domnul a zis în inima Lui: „Nu voi mai blestema pământul din pricina omului, pentru că întocmirile gândurilor din inima omului sunt rele din tinerețea lui; și nu voi mai lovi tot ce este viu, cum am făcut.” (Geneza 8:21)

Din acest verset reiese că Dumnezeu vede stricăciunea totală a rasei umane și hotărăște să fie răbdător ne-distrugând întreaga lume ori de câte ori păcătuim.

Din legământul cu Noe, iese în evidență un al doilea scop pentru stabilitatea naturii. Dumnezeu ne-a dat o lume bine rânduită pentru a ne putea îndeplini menirea de a sluji drept purtători ai chipului Său. Geneza 9:1 ne spune că, după potop, Dumnezeu a vorbit lui Noe, tatăl întregii omeniri, spunându-i următoarele:

Creșteți, înmulțiți-vă și umpleți pământul ... toate acestea vi le dau. (Geneza 9:1,3)

Rostind cuvintele adresate prima oară lui Adam în Geneza 1, Dumnezeu confirmă încă odată responsabilitatea tuturor națiunilor de a fi purtători ai chipului Său. Așadar, Dumnezeu promite să fie răbdător și să ofere omului o lume stabilă pentru ca toate popoarele să-I poată sluji drept purtători ai chipului Său.

Preocupările principale ale primelor legăminte sunt foarte asemănătoare. Cu Adam, Dumnezeu a rânduit stâlpii responsabilității, corupției și răscumpărării. Cu Noe, a continuat aceste principii adăugând răbdarea divină și reconfirmând menirea omenirii, aceea de a fi chipul lui Dumnezeu

DEPENDENȚA PROFETILOR

Acum trebuie să punem o a doua întrebare; cum și-au clădit profeții vechi-testamentari slujirea pe aceste legăminte universale? Trebuie să admitem că profeții Vechiului Testament nu îi menționează prea des în mod explicit pe Adam și Noe. În

majoritatea cazurilor, convingerile teologice ce derivă din legămintele cu Adam și Noe se regăsesc implicit în cuvintele rostite de profeții Vechiului Testament. Probabil, felul în care profeți s-au bazat cel mai mult pe aceste legăminte reiese din atenția acordată Neamurilor.

Fiind emisari legămintelor, profeți Vechiului Testament și-au îndreptat în mare parte atenția asupra națiunii Israel, dar și-au îndeplinit această slujbă și față de celelalte popoare. În Ieremia 1:5, când Dumnezeu îl cheamă pe profet la lucrare îi spune următoarele:

Te făcusem proroc al neamurilor. (Ieremia 1:5)

Profeții se adresau deseori popoarelor străine pentru că erau emisari ai legămintelor universale instituite cu Adam și Noe.

Păcatele națiunilor

Preocuparea profetică arătată popoarelor lua două direcții. În primul rând, profeții de obicei semnalau păcatele națiunilor și le amenințau cu judecata lui Dumnezeu. De pildă, întreaga carte Obadia se ocupă de expunerea păcatelor Edomului și anunță judecata divină. Iona consemnează că profetul a slujit în cetatea Ninive. Naum anunță judecata lui Dumnezeu împotriva Asiriei. Fragmente ample din alte cărți ale Bibliei tratează faptul că mânia lui Iahve se va revărsa peste alte popoare și nu peste Israel. Multe pasaje specifică clar că profeți erau convinși de faptul că toți oamenii sunt păcătoși și supuși judecării lui Dumnezeu.

Răscumpărarea națiunilor

Deși tema judecării este predominantă în mesajele adresate de profeți națiunilor, nu trebuie să uităm cea de-a doua temă, tema răscumpărării națiunilor. Deseori profeții vorbesc despre o vreme viitoare de mare binecuvântare pentru popoarele pământului. Din prisma lor, viitorul purta cu el nădejdea răscumpărării oricărui trib de orice limbă. Planul lui Dumnezeu nu consta în mântuirea unei singure națiuni de sub domnia păcatului și a morții. Dimpotrivă, pentru împlinirea planului inițial pentru rasa umană, Dumnezeu a intenționat să răscumpere oameni din orice națiune.

Din acest motiv, profeții nu anticipau doar ziua mării binecuvântări în care Israelul era răscumpărat din exil, ci și faptul că mulți oameni dintre Neamuri vor avea parte de această mare răscumpărare. De exemplu, în Isaia 25:6-8, profetul anunță că într-o zi:

Domnul oștirilor pregătește tuturor popoarelor ... un ospăț de bucate ... pe muntele acesta, înlătură marama care acoperă toate popoarele și învelitoarea care înfășoară toate neamurile; nimicește moartea pe vecie (Isaia 25:6-8)

În Ieremia 3:17 întâlnim o temă similară:

**Toate neamurile se vor strânge la Ierusalim în Numele Domnului ...
nu vor mai urma pornirile inimii lor rele. (Ieremia 3:17)**

Mulți profeți au vestit că va veni ziua când chiar și neamurile se vor pocăi de răzvrătirea lor împotriva lui Dumnezeu. Vor veni la Israel și vor găsi mântuire de judecata divină. Desigur, noi creștini știm că această promisiune este împlinită prin răspândirea Evangheliei lui Cristos în întreaga lume. Când Hristos Și-a trimis apostolii să meargă în toată lumea, a împlinit de fapt nădejdea avută de profeții Vechiului Testament pentru toate națiunile pământului.

Așadar, în zilele lui Adam și Noe, Dumnezeu a instituit legăminte universale care i-a cuprins pe toți oamenii. Fiind emisarii lui Dumnezeu, Împăratul întregii lumi, profeții Vechiului Testament au atras atenția asupra încălcărilor flagrante ale popoarelor împotriva Acestuia. Dar de asemenea au vestit că într-o zi Dumnezeu Își va răscumpăra un popor din orice trib și națiune a pământului.

Până acum am văzut că Dumnezeu a instituit legăminte cu toți oamenii prin Adam și Noe. Dar acum ne vom îndrepta atenția spre Israel, poporul special de legământ al lui Dumnezeu. Ce legăminte a instituit Dumnezeu cu poporul Israel?

ISRAELUL ÎN LEGĂMÂNT

Deseori familia mea organizează petreceri pentru studenții de la seminar, dar uneori lista este așa de lungă că nu îi sunăm noi pe toți. Selectăm câțiva studenți cheie iar aceștia îi sună pe ceilalți. În multe privințe, Dumnezeu a procedat la fel cu Israelul. Copiii lui Israel erau oamenii Lui cheie, chemați de Dumnezeu cu legăminte speciale ca să slujească sau să cheme toate popoarele la El.

Vă amintiți că Dumnezeu a instituit trei legăminte majore cu Israel. A instituit legăminte prin Avraam, Moise și David. Fiecare din aceste legăminte a pregătit Israelul în mod deosebit, nu doar pentru mântuirea acestuia ci și pentru mântuirea tuturor familiilor pământului. Să privim mai întâi la legământul cu Avraam.

AVRAAM

Legământul lui Dumnezeu cu Avraam este special prin faptul că este primul care identifică Israelul ca familie aleasă să ducă răscumpărarea îndurătoare a lui Dumnezeu în întreaga lume. Cum putea realiza aceasta? Trăind într-un legământ de răscumpărare cu Iahve. Mai întâi vom aborda preocupările principale ale legământului cu Avraam și apoi vom explora felul în care profeții Vechiului Testament au fost influențați de legământul cu Avraam.

Preocupări esențiale

Putem sumariza legământul cu Avraam ca unul în care Dumnezeu Își alege un popor. Desemnarea Israelului ca popor ales de Dumnezeu aduce cu sine două mari binecuvântări ale Acestuia peste națiune. Dumnezeu promite lui Avraam mulți urmași și o țară specială. În Geneza 15 și 17, legământul lui Dumnezeu cu Avraam a arătat calea prin care Israelul urma să-și înmulțească urmașii și să primească un mic teritoriu. Multiplicarea și intrarea în posesia unei țări deosebite urmau să fie punctul de plecare spre răspândirea Împărăției lui Dumnezeu în toată lumea. Din acel moment, urmașii și pământul lui Avraam au ocupat o poziție centrală în istoria Bibliei.

Dependența profeților

Am văzut că lui Avraam I s-a promis mulți urmași și o țară deosebită. Acum putem să ne întrebăm, cum au depins profeții Vechiului Testament de legământul cu Avraam? Ce credeau despre acest legământ? De nenumărate ori profeții Vechiului Testament s-au bazat pe principiile legământului dintre Dumnezeu și Avraam. Importanța permanentă a acestui legământ este admisă de toți profeții. Ei au vorbit adesea despre țara făgăduinței și despre promisiunea unei mulțimi de urmași.

De exemplu, în Isaia 41:8 profetul vorbește despre poporul Israel în felul următor:

"[O] sămânța lui Avraam, prietenul Meu... " (Isaia 41:8)

Din prisma lui Isaia, poporul lui Israel din acea vreme era moștenitorul de drept al legământului cu Avraam. Într-un mod similar, Osea face și el aluzie la legământul cu Avraam. În 1:10 el spune că după exil,

[N]umărul copiilor lui Israel va fi ca nisipul mării care nu se poate nici măsura, nici număra (Osea 1:10).

Aluzii de acest gen dovedesc că profeții depindeau în mare măsură de legământul cu Avraam. Fie că vorbeau despre Dumnezeu dând pământ poporului Său fie înmulțindu-le numărul, ei revocau legământul instituit cu Avraam. Numele lui Avraam a fost menționat doar de șapte ori în profeții Vechiului Testament, dar teologia legământului cu Avraam a impregnat întreaga lor slujire.

MOISE

Legământul cu Avraam a fost primul instituit cu poporul Israel dar a fost urmat de un al doilea, cel cu Moise. În zilele noastre, legământul mozaic nu este întotdeauna văzut într-o lumină pozitivă, dar nu ar trebui să fie deloc așa. Legământul lui Moise are un rol vital în răscumpărarea rasei umane. Din nou vom analiza preocupările principale ale legământului cu Moise și apoi felul în care profeții vechi-testamentari au fost condiționați de acesta.

Preocupări esențiale

Acordul cu Moise se axează pe Legea lui Dumnezeu. Legea lui Dumnezeu conținea regulamentul de administrare al vieții sub legământ al lui Israel. Acest legământ apare în mod explicit în capitolele 19 la 24 din Exod, legământ inițiat de cartea Legii și Cele Zece Porunci. Apare de asemenea și reglementările de închinare din cartea Leviticul. Cartea Deuteronomul relatează reînnoirea legământului cu Israel în apropierea morții lui Moise. Simplu spus, legământul mozaic pune accentul pe reglementările vieții sub legământ, legile care urmau să ducă la binecuvântările și blestemele Marelui Suzeran.

Dependența profeților

Cum au fost condiționați profeții de legământul cu Moise? Erau profund îndatorați lui Moise și legii sale deoarece legea furniza normele după care profeții criticau poporul Israel. Profeții aplicau legământul amintind Israelului de responsabilitatea pe care o avea de a fi credincioasă legii lui Moise. În lecția următoare vom vedea că până și binecuvântările și blestemele specifice vestite de profeții poporului lui Dumnezeu, proveneau în mare parte din legământul cu Moise. Legile lui Moise au devenit uneltele principale în lucrarea profetică.

De exemplu, când Isaia a vrut să precizeze că poporul lui Dumnezeu a fost necredincios Domnului, a folosit ca standard autoritativ, Legea lui Moise. În Isaia 5:24 profetul afirmă:

Au nesocotit Legea Domnului oștirilor (Isaia 5:24)

Trimiteri la Moise și legea lui sunt întâlnite de nenumărate ori în profeții deoarece în Vechiul Testament aceștia erau emisarii lui Dumnezeu, cerând socoteală Israelului când aceștia încălcau legământul cu Moise.

DAVID

Ultimul legământ al Vechiului Testament cu poporul Israel a fost cel instituit cu David. Legământul lui Avraam pune accentul pe urmașii și pe țară. Moise scoate în evidența legile pentru trăirea în țară. Ulterior lui Moise, Dumnezeu instituie un legământ special cu David, împăratul lui Israel. Din nou, vom aborda preocupările principale ale legământului și felul în care profeții au fost condiționați de acesta.

Preocupări esențiale

Care erau preocupările principale ale legământului cu David? Legământul lui David s-a axat pe zidirea poporului lui Dumnezeu într-un imperiu enorm. Legământul davidic este menționat în 2 Samuel 7, Psalmul 89 și Psalmul 132. Aceste pasaje arată clar că unul dintre aspectele vitale ale acestui legământ era așezare familiei lui David ca dinastie permanentă peste poporul lui Dumnezeu. Cu siguranță, familia lui David a avut

probleme și eșecuri, dar Dumnezeu a ales-o pentru a fi dinastia ce conduce pe vecie poporul Său. Într-o bună zi, urmașii lui David aveau să stabilească o împărăție mondială a mântuirii.

Dependența profeților

În mod evident, acest legământ oferea poporului lui Dumnezeu un viitor luminos de biruință și stăpânire a pământului. Chiar și noi, creștinii de azi, îl urmăm pe Isus, Împăratul nostru pentru că a fost ultimul fiu măreț al lui David, fiul perfect al lui David, a cărei Împărăție nu are sfârșit. Acum trebuie să ne punem o altă întrebare: cum erau condiționați profeții de acest legământ cu David? Adesea, profeții au apelat la legământul lui David în lucrarea de slujire a Israelului. Din perspectiva profeților, Dumnezeu promite că într-o zi împărăția lui David va fi una grandioasă ce cuprinde întreg pământul. Au crezut cu tărie în această promisiune și au vestit că lucrul acesta se va întâmpla în viitor. De exemplu, în Amos 9:11, profetul descrie zilele restaurării de după exil în felul următor:

În vremea aceea voi ridica din căderea lui, cortul lui David, îi voi drege spărturile, îi voi ridica dărâmăturile și-l voi zidi iarăși cum era odinioară. (Amos 9:11)

Profeții Vechiului Testament vorbesc astfel de multe ori despre legământul davidic. Pentru ei, acest legământ este așa de important încât menționează numele lui David de treizeci și patru de ori.

NOUL LEGĂMÂNT

Desigur, am fi neglijenți dacă nu am menționa că profeții Vechiului Testament erau conștienți de un alt legământ care avea să fie încheiat în viitor. Mă refer la Noul Legământ pe care Dumnezeu l-a încheiat prin Hristos. Ce preocupările majore avea acest Noul Legământ? Noul Legământ poate fi caracterizat de un singur cuvânt: împlinire. Toate promisiunile făcute de Dumnezeu poporului în legămintele anterioare cu Avraam, Moise și David aveau să fie realizate în perioada Noului Legământ. Poporul lui Dumnezeu va fi numeros și va moșteni întregul pământ. Legea lui Moise va fi înscrisă în inimă și ascultată din inimă. Fiul lui David, Mărețul Fiu al lui David va domni pe tron pe vecie.

Cum au fost influențați profeții de acest Noul Legământ? Profeții Vechiului Testament tânjeau după ziua acestui legământ măreț. De exemplu, Ieremia vorbește despre Noul Legământ în Ieremia 31:31:

Iată vin zile, zice Domnul când voi face cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda un legământ nou. (Ieremia 31:31)

Jeremia a vestit că după exilul Israelului, Dumnezeu își va reînnoi legământul Său într-un mod dramatic. Profetul Ezechiel a vorbit și el despre acest legământ viitor. În Ezechiel 34:25 citim următoarele cuvinte:

Voi încheia cu ele un legământ de pace ... Le voi face o binecuvântare (Ezechiel 34:25, 26, traducere NTR)

Profeții Vechiului Testament au slujit drept emisarii lui Dumnezeu în anticiparea mărețului legământ care avea să vină la sfârșitul vremurilor. Pe măsură ce învățăm despre profeții Vechiului Testament, îi vom vedea anticipând mereu acest legământ al Noului Testament.

Legămintele instituite de Dumnezeu cu Israelul i-a călăuzit pe profeții Vechiului Testament în tot ce au făcut. Au înțeles că Dumnezeu a acordat un rol special Israelului și că legămintele cu Avraam, Moise și David, chiar și Noul Legământ, au călăuzit poporul în acest rol. Atunci când profeții slujeau poporului lui Dumnezeu, o făceau în limitele acestor legămintele speciale instituite cu poporul Său.

Până acum în această lecție despre oamenii legământului am văzut că profeții Vechiului Testament slujeau ca emisari ai legămintelor lui Dumnezeu cu omenirea. Întreaga omenire se afla sub legămintele universale instituite cu Adam și Noe. Dar israeliții și neamurile convertiți la credință se aflau în niște legămintele foarte speciale cu Dumnezeu. Erau separați de restul omenirii. În acest moment, vom aborda un alt aspect al oamenilor legământului. Cum înțeleg profeții mântuirea în comunitatea de legământ?

MÂNTUIREA ÎN LEGĂMÂNT

Deseori, noi, creștinii de azi, avem dificultăți în a înțelege mântuirea în cadrul legământului deoarece realizăm distincții pe care profeții nu le-au făcut. Sub influența trezirii, de multe ori împărțim omenirea în două grupuri bine definite - mântuiți și nemântuiți, cei născuți din nou și cei ce nu sunt născuți din nou. Nu mă înțelegeți greșit, această distincție este importantă pentru că oamenii pot fi fie mântuiți fie nemântuiți, fie sunt fie nu sunt născuți din nou. Dar în același timp, nu acestea erau categoriile în care gândeau profeții Vechiului Testament.

Unul din cele mai bune moduri de înțelegere a mântuirii din prisma profeților este aceea de a distinge trei categorii diferite de oameni: prima - cei ce erau în afara comunității de legământ a Israelului, a doua - cei ce erau în comunitatea vizibilă de legământ a Israelului, și a treia - cei ce erau în comunitatea invizibilă de legământ.

DIN AFARA LEGĂMÂNTULUI

Să privim mai întâi la cei ce erau în afara comunității de legământ. În realitate, aceasta este categoria de oameni cea mai evidentă urmărită de profeți. Aceștia sunt cei aflați în afara legămintelor încheiate de Dumnezeu cu Israelul. Când Dumnezeu a ales Israelul și a încheiat legămintele speciale cu Avraam, Moise și David, aceasta a însemnat

că celelalte națiuni ale pământului nu au fost alese. Cu puține excepții precum Rut și Rahab, neamurile au fost separate de poporul lui Dumnezeu și prin urmare în afara acestor legăminte speciale. Așa cum am văzut, profeții credeau că neamurile se aflau sub legămintele universale încheiate cu Adam și Noe. Structurile de bază ale judecății și răscumpărării legămintelor erau valabile pentru toate națiunile. Dar în același timp, în vremea Vechiului Testament, cei din afara comunității de legământ, sau cei aflați în afara relației speciale de legământ a Israelului cu Dumnezeu, erau eliminați de la posibilitatea mântuirii. Păcatul lor îi lăsa fără speranță în lume.

Pavel, în cartea Efeseni, a vorbit astfel despre Neamuri. În Efeseni 2:11-12, a spus următoarele cuvinte:

De aceea, voi, care altădată erați Neamuri din naștere ... aduceți-vă aminte că în vremea aceea erați fără Hristos, fără drept de cetățenie în Israel, străini de legămintele făgăduinței, fără nădejde și fără Dumnezeu în lume. (Efeseni 2:11-12).

Aceasta era starea în care se găseau Neamurile în timpul Vechiului Testament. Se aflau în afara legământului și, cu rare excepții, departe de posibilitatea de a fi mântuiți, posibilitate rezultată din legămintele cu Israel.

LEGĂMÂNTUL VIZIBIL

Majoritatea creștinilor înțeleg cu ușurință categoria Neamurilor aflată în afara legământului, dar dificultățile încep să apară atunci când ajungem la cea de-a doua categorie de oameni din perspectiva profetică oamenii din comunitatea vizibilă a lui Israel. Când spunem comunitatea vizibilă a legământului, ne referim la toți cei care în perioada vechi testamentară făceau parte din poporul Israelului. Această categorie îi cuprindea atât pe adevărații credincioși cât și pe necredincioși. Poate una din cele mai bune metode de a prezenta această categorie a legământului este să ne întoarcem la teologia protestantă din trecut.

Deși protestanții de odinioară nu au întrebuințat termenii folosiți de profeți, totuși teologi reformați au descris biserica într-o manieră similară conceptului pe care îl aveau profeții cu privire la comunitate legământului lui Israel. Mă refer la clasificarea tradițională: „biserica vizibilă”. Astăzi din nefericire, această terminologie nu este folosită prea des, prin urmare trebuie să vedem cum defineau protestanții din trecut acest concept: „biserica vizibilă”. Mărturisirea de credință de la Westminster descrie „biserica vizibilă” în capitolul 25, paragraful 1, în felul următor:

Biserica vizibilă este formată din toți oamenii din toată lumea care mărturisesc credința adevărată, împreună cu copiii lor; este Împărăția Domnului Isus Cristos, casa și familia lui Dumnezeu, în afară de care nu există nici o posibilitate obișnuită de mântuire.

Această descriere a bisericii vizibile menționează două caracteristici ale comunității vizibile a legământului. Mai întâi, biserica vizibilă nu este formată doar din credincioșii adevărați. Mulți oameni care vin la biserică doar pretind că îl urmează pe

Hristos, totuși acești necredincioși s-au separat de lume prin asocierea cu credința creștină. S-au înscris ca membrii în biserică, totuși nu sunt răscumpărați pe vecie de păcatul lor.

Pe lângă aceasta, este important să observăm denumirile speciale date bisericii vizibile. Pentru noi sună ciudat, însă potrivit teologiei protestante tradiționale, biserică vizibilă, formată atât din credincioși cât și din necredincioși, poate fi numită corect: „Biserica”, „Împărăția” și „Casa lui Dumnezeu” și „Familia lui Dumnezeu”. În vocabularul creștin contemporan, folosim acești termeni pentru oameni care sunt cu adevărat născuți din nou, irevocabil în drum spre cer. Totuși, conform teologiei tradiționale, acești termeni sunt denumiri generale care îi desemnează pe toți cei care sunt în biserică vizibilă, fie că sunt mântuiți fie că nu. Când citim Vechiului Testament, realizăm cu ușurință că profeții aveau un concept asemănător despre națiunea vizibilă a lui Israel.

Categoria comunității vizibile a legământului ne ajută să înțelegem multe pasaje din profeții. De exemplu, primele capitole din Osea prezintă un contrast izbitor de termeni ce descriu comunitatea vizibilă a legământului. În capitolul 1:3-9, Osea vestește mari blesteme ce se vor abate asupra nordului Israelului. Realizează aceasta dându-le celor trei copii ai săi nume care prevesteau blesteme groaznice. Și-a numit un copil Izreel, pentru a revoca distrugerea care a avut loc în Israel în vremea lui Iehu. Acest copil era simbolul amenințării lui Dumnezeu cu distrugerea Israelului. Osea și-a numit cel de-al doilea copil Lo-Ruhama. Numele ei însemna „neiubită de Dumnezeu”. În acest context, iubirea era un termen folosit pentru a descrie o relație de legământ pozitivă, binecuvântată între Dumnezeu și poporul Său. Acest copil simboliza faptul că, în curând, Dumnezeu urma să retragă poporului binecuvântările legământului. Cel de-al treilea copil al lui Osea a fost numit Lo-Ami, „nu sunteți poporul Meu”. Acest copil simboliza amenințarea lui Dumnezeu că își va dezmoșteni poporul prin retragerea binecuvântărilor legământului cu Israel.

Însă tot acolo, Osea îi încurajează pe cei ce urmau să cadă sub blestemul exilului lui Dumnezeu. Profetul a asigurat poporul lui Israel că într-o zi țara va fi restaurată. Pentru a transmite această speranță, Osea a amintit încă odată numele teribile date copiilor săi. În 1:10, el spune că evenimentele de la Izreel vor avea loc din nou, dar de data aceasta Dumnezeu nu va lupta împotriva poporului Său, ci urma să lupte împotriva dușmanilor lui Israel. În plus, când după exil, Dumnezeu va aduce înapoi pe izraeliți în țara lor îi va redenumi Ruhama „cea iubită de Dumnezeu” conform 2:1. În acea zi, cei care s-au numit „nu sunt poporul Meu” se vor numi Ami „poporul Meu.”

Este important să vedem că Osea vorbește despre comunitatea vizibilă a legământului în termeni contradictorii. Restul pasajului arată limpede că Osea nu vorbea despre acești oameni ca fiind mântuiți, apoi pierzând mântuirea ca apoi să o primească din nou. În schimb, acesta este limbajul legământului. Prin aceste denumiri specifice, Osea vestește că Dumnezeu își va retrage binecuvântările legământului, dar într-o zi îl va reînnoi, iar Israel va primi din nou binecuvântările Lui.

Sunt mulți termeni din vocabularul nostru folosiți în mod expres pentru adevărații credincioși, pe care profeții îi folosesc pentru comunitatea de legământ vizibilă a lui Israel. Când folosim termeni precum „ales”, „selectat” ne referim de regulă la cei aleși pentru mântuire. Dar profeții nu aveau prea des lucru acesta în vedere. De fapt, ei foloseau termenii „ales” sau „selectat” pentru a descrie oamenii care erau în comunitatea

vizibilă a legământului fie că erau adevărați credincioși fie că nu. Din acest motiv, în Isaia 14:1, citim cuvintele următoare:

Căci Domnul va avea milă de Iacov, va alege iarăși pe Israel (Isaia 14:1)

Observați că Isaia spune că Israelul va fi ales iarăși. Oricât de ciudat ar suna, în vocabularul profeților, oamenii pot fi aleși de Dumnezeu, respinși și iarăși aleși. Motivul este că alegerea lui Dumnezeu în vocabularul profetic nu înseamnă alegere pentru mântuire, ci alegere pentru binecuvântările legământului. Aleșii sunt cei care se află în comunitatea vizibilă a legământului, iar acea comunitate îi include atât pe credincioși cât și pe necredincioși. Chiar și Noul Testament, folosește uneori termenul ales în acest sens. Când Isus spune în Ioan 6:70:

Nu v-am ales Eu pe voi cei doisprezece? Și totuși unul din voi este un drac. (Ioan 6:70)

Isus vorbește despre chemarea lui Iuda și a celorlalți apostoli la o relație de legământ binecuvântată, deosebită. Nu vorbește despre mântuirea lor veșnică.

COMUNITATEA INVIZIBILĂ

Acum, am ajuns la cea de-a treia categorie de oameni de care s-au ocupat profeții: comunitatea invizibilă a legământului. Încă o dată, teologia tradițională protestantă ne ajută în acest domeniu. În biserica vizibilă, există un grup distinct cunoscut sub numele de „biserica invizibilă”. În limbajul Mărturisirii de credință de la Westminster, capitoul 25, paragraful 1, biserica invizibilă:

... este constituită din toți aleșii care au fost, sunt sau vor fi adunați într-un singur [trup], sub Cristos, care este capul ei. Ea este soția, trupul și plinătatea Celui care umple totul în toți.

În acest enunț confesional, biserica invizibilă este descrisă din perspectiva lui Dumnezeu. Este definită dintr-o perspectivă eternă fiind constituită din toate ființele umane care au primit credința mântuitoare și vor petrece veșnicia în binecuvântarea lui Dumnezeu.

Din această descriere a bisericii invizibile, putem surprinde cel puțin două idei de bază. Mai întâi, biserica invizibilă este constituită doar din credincioși adevărați. Acești credincioși adevărați sunt în cadrul bisericii vizibile, dar au credința mântuitoare și ca urmare fac parte din comunitatea restrânsă a bisericii invizibile. În al doilea rând, vedem că biserica invizibilă are un destin sigur al mântuirii. Deoarece acești oameni și-au pus inima în slujba lui Hristos, mântuirea lor va rămâne sigură până la final.

Apostolul Pavel a evidențiat o astfel de distincție între comunitatea vizibilă și comunitatea invizibilă a legământului chiar și în poporul Israel. În capitoul 9 din Romani, versetele 6 și 7, el spune următoarele cuvinte:

Căci nu toți cei ce se coboară din Israel sunt Israel; și, măcar că sunt sămânța lui Avraam, nu toți sunt copiii lui Avraam. (Romani 9:6-7)

Ideea lui Pavel este aceasta: a fi un copil fizic al lui Avraam îți dă dreptul să faci parte din poporul Israel, dar aceasta nu e suficient ca să-ți asigure mântuire. Un adevărat copil al lui Avraam trebuie să aibă credința mântuitoare ca a lui. De aceea, putem vorbi despre un Israel în Israel – un popor al lui Dumnezeu răscumpărat, invizibil, aflat în cadrul comunității vizibile a poporului lui Dumnezeu.

Această idee a bisericii invizibile este asemănătoare modului de gândire al profeților Vechiului Testament. Au privit la poporul Israel și au crezut că există o comunitate invizibilă de legământ. Unii oameni din poporul Israel au fost întotdeauna credincioși; ei constituiau rămășița credincioasă deoarece exercitaseră credința mântuitoare. Destinele lor eterne erau sigure chiar și atunci când întregul popor trecea prin judecățile teribile ale lui Dumnezeu. Această categorie de oameni răscumpărați în cadrul comunității vizibile de legământ iese în evidență în câteva pasaje din profeți.

Tot mereu, profeții evidențiau distincția între izraeliții ce făceau parte numai din comunitatea vizibilă a legământului și între cei ce se pocăiau cu adevărat, parte din comunitatea invizibilă a credincioșilor adevărați al căror destin veșnic era ferm. De exemplu, în Ieremia 4:4 citim următoarele cuvinte adresate națiunii vizibile a lui Iuda.

Tăiați-vă împrejur pentru Domnul, tăiați-vă împrejur inimile, oamenii lui Iuda și locuitori ai Ierusalimului, ca nu cumva să izbucnească mânia Mea ca un foc (Ieremia 4:4).

Când Ieremia slujea poporului lui Iuda, toți bărbații din Israel erau tăiați împrejur. De aceea, ei și familiile lor erau în comunitatea vizibilă a legământului. Totuși, Ieremia știa că majoritatea oamenilor din Iuda nu aveau inima pusă în rânduială cu Dumnezeu. Așadar, îi îndemna să se salveze de mânia lui Dumnezeu tăindu-și împrejur inimile prin credința adevărată.

Profetul Ezechiel ilustrează și el această distincție în mod foarte clar. În Ezechiel 18:31, el a spus următoarele:

Lepădați de la voi toate fărădelegile prin care ați păcătuit, faceți-vă rost de o inimă nouă și un duh nou. Pentru ce vreți să muriți, casă a lui Israel? (Ezechiel 18:31)

Ezechiel vorbea copiilor fizici ai lui Israel, dar aceasta nu însemna neapărat că erau răscumpărați, că urmau să primească viața veșnică. De aceea, profetul cheamă oamenii la o pocăință profundă și sinceră a inimii.

Ori de câte ori citim profeții Vechiului Testament, trebuie să ne amintim felul în care aceștia au înțeles relația dintre mântuire și legământ. A fi în legământ nu era același lucru cu a fi răscumpărat, sau mântuit veșnic. În categorizarea făcută de profeții Vechiului Testament, prima oară aveau în vedere Neamurile aflate în afara poporului vizibil al lui Israel. Acești oameni erau pierduți și fără speranță atâta vreme cât nu veneau la Israel și găseau mântuire în Dumnezeul lui.

Profeții știau că poporul vizibil al lui Israel era foarte deosebit în ochii lui Dumnezeu. Era alcătuit din toți copiii fizici ai lui Israel și aceia dintre neamuri care se identificaseră îndeaproape cu religia Israelului. Comunitate vizibilă a legământului, avea atât credincioși adevărați cât și necredincioși, totuși, era o comunitate aleasă să se bucure de binecuvântările și responsabilitățile legămintelor cu Avraam, Moise și David. Aceasta era sfera în care oamenii puteau găsi mântuire.

În plus, exista și o a treia categorie care domina modul de gândire al profeților. Profeții știau că în cadrul poporului Israel exista o comunitate invizibilă. Aceasta era rămășița neprihănită a poporului lui Dumnezeu, credincioșii care credeau cu adevărat. Deși aveau să treacă prin vremuri grele, și deși rămășița era departe de a fi perfectă, totuși, se încredeau în Iahve precum Avraam, și erau socotiți neprihăniți doar prin credință.

CONCLUZIE

Ori de câte ori citim profeții trebuie să avem în minte aceste distincții: cei aflați în afara legământului, poporul vizibil al legământului și poporul invizibil al legământului. Putem evita multă confuzie și putem să obținem o înțelegere deosebită a mesajului profeților dacă nu uităm niciodată aceste distincții.

În această lecție, am abordat câteva teme legate de modul în care profeții au înțeles oamenii legământului. Așa cum am văzut, ei credeau că toți oamenii erau legați de Domnul prin legămintele cu Adam și Noe. Israel însă avea o relație foarte specială cu Dumnezeu datorită legămintelor cu Avraam, Moise și David și chiar prin Noul Legământ în Hristos. Am observat de asemenea, că profeții au făcut distincții pe care noi de multe ori nu le facem. Ei gândeau prin prisma a trei grupări de oameni în lume: cei care se aflau în afara legământului, cei necredincioși aflați în legământ și cei care erau credincioși adevărați aflați în legământ. Dacă ne vom aminti aceste distincții și felul în care profeții înțelegeau poporul lui Dumnezeu, vom putea să înțelegem și să aplicăm cuvântul profetic în zilele noastre.